

STM-OKM TAIKU4 -YHTEISTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika: pe 2.2. klo 9.05–11.00
Paikka: Microsoft Teams -etäkokous

Osallistujat

Puheenjohtajat

ylivohtaja Riitta Kaivosoja, opetus- ja kulttuuriministeriö
johtaja Annakaisa livari, sosiaali- ja terveysministeriö (kokouksen puheenjohtaja)

Jäsenet

kehittämisenneuvos Heli Hätönen, sosiaali- ja terveysministeriö
johtaja Minna Karvonen, opetus- ja kulttuuriministeriö
~~johtaja Taru Koivisto, sosiaali- ja terveysministeriö~~
kehittämispäällikkö Suvi Parikka, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
erityisasiantuntija Isto Turpeinen, Taiteen edistämiskeskus
kulttuuriasianneuvos Johanna Vuolasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Sihteerit

Kulttuuriasianneuvos Laura Norppa, opetus- ja kulttuuriministeriö (kokouksen sihteeri)
Erityisasiantuntija Sini Seemer, sosiaali- ja terveysministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja livari avasi kokouksen klo 9.05.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Muistio on toimitettu työryhmän jäsenille.

3. Teamsiin yhteinen työtila

Sovittiin, että käytetään Teams-alustaa yhteisenä työtilana, jossa säilytetään ja työstetään työryhmän materiaaleja. Sihteerit kutsuvat työryhmän jäsenet Teams-tiimiin.

4. Tilannekatsaus ajankohtaisista teemoista ja kehittämishankkeista

Työryhmän sihteerit Sini Seemer ja Laura Norppa esittelivät kulttuurihyvinvoinnin ajankohtaisia asioita. Nostoina olivat muun muassa hallitusohjelman kirjauksiin liittyvät poikkihallinnolliset työryhmät, rahoitushaut ja hankkeet sekä ajankohtaisia tutkimuksia ja artikkeleita kulttuurihyvinvoinnin alalta. Työryhmän jäseniltä tuli täydennyksiä esitykseen. Tämän pohjalta sihteeristö lisää diat kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyön jatkosta, OKM:n RRP-hausta, ESR+ -hankehausta ja valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelma VANUPO:sta. Sovittiin, että PowerPoint-esitys on työryhmien kaikkien jäsenten saatavilla Teams-alustalla ja, että jäsenet voivat täydentää ja päivittää esitystä.

5. Terve Suomi -kyselyn tulokset kulttuurin näkökulmasta ja mahdolliset lisäselvitystarpeet

Kehittämispäällikkö Suvi Parikka THL:stä esitteli Terve Suomi -kyselyn tuloksia kulttuurin näkökulmasta. Työryhmä keskusteli keskeisistä tuloksista.

-Kyselyn tuloksista on nähtävillä vahva yhteys terveydentilan ja kulttuuripalvelujen käytön välillä. Syy/seuraussuhteen todentaminen on haastavaa.

-Tulojen yhteydestä kulttuuripalveluiden käyttöön ei ole työikäisillä nähtävillä eroja siinä, miten kulttuuripalveluja käytetään kuukausittain. Eläkeiässä sen sijaan erot tulevat esille.

-Kulttuuripalvelujen koettu riittämättömyys korostuu tietyillä alueilla mm. Pohjois-Suomessa, Itä-

Uudellamaalla ja Etelä-Karjalassa.

-Keväällä 2024 tehdään kaksi Tutkimuksesta tiiviisti -julkaisua Terve Suomi -kyselyn ristiintaulukoinnin tuloksista yhteistyössä OKM:n kanssa.

6. Taiku4-työryhmän työskentely

a. kahden kärkitavoitteen asettaminen kaudelle

(esimerkiksi kulttuurihyvinvoinnin vaikutusten näkyväksi tekeminen ja yhteistyöryhmän toiminnan vakiinnuttaminen. Liittyy työryhmän tavoitteeseen 4)

Työryhmä kävi keskustelua työskentelykauden keskeisistä tavoitteista. Työryhmä tunnisti seuraavat keskeiset teemat:

- Kulttuurihyvinvoinnin vaikutusten näkyväksi tekeminen ja hyvien käytäntöjen esiin tuominen, etenkin sillä näkökulmalla, että lisätään ymmärrystä kulttuurihyvinvoinnin vaikutuksista/merkityksestä sote-palveluissa ja hyvinvointialueilla.
- Kulttuurihyvinvointia tukevan yhdyspintatyön vahvistaminen kuntien ja hyvinvointialueiden välille.
- Tietotarve liittyen sote-sektorin toimintaan suhteessa kulttuurihyvinvointiin, etenkin resurssien ja asenteiden osalta.
- Vaikuttajaviestinnän toteuttaminen. Viestiminen etenkin hyvinvointialueiden johtajille.
- Sen seuraaminen miten kulttuurihyvinvointi näkyy rahoitushauissa ja politiikkapapereissa sekä siihen vaikuttaminen.
- Kulttuurihyvinvointi osaksi sote-ohjausta.

Keskustelun tuloksena työryhmä päätti tehdä vaikuttamissuunnitelman, jolla pyritään jäsenneltyyn tavoitteenasetteluun. Sihteeristö tekee luonnoksen ja esittelee sen työryhmälle seuraavassa kokouksessa.

b. muiden lisäselvitystarpeiden kirkastaminen

(esimerkiksi kulttuurihyvinvointitoiminnan talousvaikutukset ja muut näkyvät vaikutukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä)
Keskusteltiin a. kohdan yhteydessä.

7. Taiku4-työryhmän osuus Kulttuuripoliittiseen selontekoon

Johanna Vuolasto alusti Kulttuuripoliittisen selonteon vaiheista. Kulttuuripoliittisen selonteon laatiminen on yksi hallitusohjelman kirjauksista ja selonteko annetaan eduskunnalle syksyllä 2024. Tarkoituksena on tehdä tulevaisuuden kuvaus, mikä on kulttuurin tavoitetila 20 vuoden päästä. Selontekoon liittyvä kuulemiskierros alueilla toteutetaan yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen kanssa. Kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteys ovat olleet esillä selonteon valmistelussa.

8. Muut ajankohtaiset asiat

Isto Turpeinen kertoi kuulumisia Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille –webinaarista 1.2.2024. Webinaarissa esiteltiin muiden muassa tuloksia Cuporen vastailmestyneestä tutkimuksesta [Kohti kestäviä ratkaisuja? Ikäihmisten kulttuurihyvinvointi ja taiteilijoiden toimintaedellytykset](#). Kyseessä on Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille -hankkeiden analyysia laajemmalla kulttuuripoliittisella näkökulmalla. Tutkijat esittävät suosituksia jatkotoimenpiteille. Webinaarissa kuultiin myös ikäihmisten kulttuuripalveluiden Suomen mallista, jolla on samanlainen perusta kuin Harrastamisen Suomen mallilla. Taiken kulttuurihyvinvointipalvelujen erityisasiantuntija Satu Kokkonen on tehnyt aiheesta julkaisun [Laadukkaat ikääntyneiden palvelut sisältävät taidetta ja kulttuuria – Suositus ikääntyneiden kulttuuripalveluiden Suomen malliksi](#), jossa luodaan visio kulttuuripalveluille vuoteen 2060.

9. Seuraava kokous

Seuraava työryhmän kokous pidetään pe 8.3. klo 9-11.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.